

ЗЕЛЕНЕ КУПАЛО В ЛІТО УПАЛО

От і знову проминула ніч Івана Купала. Ніч, коли, як казали старі люди, сонце повертає на літо, а день — на зиму. Це одне з найпоетичніших свят у скарбниці культури нашого народу. Припадає воно на час літнього сонцестояння, пишного буяння і розквіту природи, а разом з тим — короткого перепочинку хлібороба перед жнивими. Наші предки вважали, що в цю пору трави, вогонь, вода особливо цілющі, і тому намагалися спрямувати на себе їх життєтворну силу.

І цього року люди вийшли на галявини, що знаходяться поблизу водоймищ, аби пригадати ку-

пальські обряди. Все цієї ночі було, як і колись, — ніби правдою і ніби сном. В усіх куточках району горіли вогнища, дівчата співали пісень, хлопці жартували, старші люди споглядали за дійством і згадували про минуле. Було красиво і романтично.

Приміром, в Синьові окрасою свята була молодь — сестри Руслана і Людмила Мельничуки, Світлана й Ірина Княжуки, Наталія Солімчук, Олександр Ляховецький, Ірина Віннічук, Наталія Романчук, Вадим Хоменчук.

Спонсори керівник СВК ім. Мічуріна М. Солімчук, працівник бару «Синівчанка» Є. Хоменчук, зав. відділенням зв'язку с. Синів І. Антончук та Р. Гапончук і С. Гапончук виділили кошти для проведення купальських обрядів.

А в Гощі творилося щось загадкове. Поблизу Горині, на мальовничому лузку, дівчата наряджали Марену. А коли звечоріло, розпочалось святкове дійство. Маленькі красуні в українському вбранні Н. Свірипська, О. Ярмолук, К. Ярмолук, Ю. Малімон, К.

Каплюк, О. Строкаль, О. Лукащук, С. Дудинська, І. Невірковець вдягнули на голівки віночки з польових квітів і попрямували до Горині. Поряд йшли працівники РОКД. Вони співали купальських пісень.

Повільно і легко кружляли навколо Марени і Купала дівчата. Хлопці жартували. Пари стрибали через вогонь. Це було своєрідним очищенням.

Гарне видовище вимальовувалося, коли дівчата пускали на воду свої віночки.

Об одинадцятій годині в

небо злетіла ракета, а дещо пізніше розгорілося велике вогнище. То тут, то там палали і маленькі багаття. Це гурти гощанців зустрічали перехід естафети від Купала до Івана Хрестителя Предтечі.

Повертаючись удосвіта додому, кожна дівчина, яка знає звичаї українського народу, несла з собою куточок гілочки Купала, дрібними шматочками розкидала його по ниві, щоб врожаїлася городина, жито, пшениця і всяка пашниця.

Існують у цю ніч і вірування у відьом, які нібито

на Івана Купала можуть відібрати у корів молоко, учинити зло в господарстві. Тому ворота, двері, щілини обтикають відворотами (кропивою, полином), щоб відьми не тиснулися до господарки. Але про це уже мало хто знає. Тому купальське свято нині потребує розумного відновлення з усіма локальними особливостями, але без режисерського втручання. Саме тоді ми по крихітці зможемо воскресити призабуте і вічно молоде Купала.

Надія АДАМЧУК.